

**PRACOWNIA PROJEKTOWA
ELTEL**
44-240 Żory os. Sikorskiego 5H/6
Tel./fax 0-32-4342898
Regon: 270247228 NIP: 651-101-23-61

Nr egz. 2

INWESTOR Zespół Szkół Ogólnokształcących
Żory ul. Powstańców Śląskich 6

OBIEKT I Liceum Ogólnokształcące

ADRES Żory ul. Powstańców Śląskich 6

FAZA OPRACOWANIA Projekt budowlano- wykonawczy

TEMAT OPRACOWANIA *PROJEKT INSTALACJI
ELEKTRYCZNEJ*

PROJEKTOWAŁ

inż. Tadeusz Jaśkiewicz

PROJEKTANT
inż. Tadeusz Jaśkiewicz
upr. bud. nr 79/77/03mm
Upoważniony jest do sporządzania
projektów instalacji elektrycznych
§ 5. ust. 1. § 7. i § 13. ust. 1. pkt. 4. lit. d

SPRAWDZIŁ

mgr inż. Zbigniew Sawicz

PROJEKTANT
mgr inż. Zbigniew Sawicz
Stw. Przyn. Żory nr 170/77/Wym.
§ 5 u l. § 7 i § 13 u l pkt 4 lit. d

DATA : czerwiec 2001 r.

1.OPIS TECHNICZNY

1.1.Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest wymiana instalacji elektrycznej wewnętrznej w I Liceum Ogólnokształcącym w Żorach przy ul. Powstańców Śląskich 6.

1.2.Zakres opracowania

- wewnętrzne linie zasilające
- instalacja siły
- instalacja oświetlenia ogólnego
- instalacja oświetlenia miejscowego
- instalacja oświetlenia awaryjnego
- instalacja oświetlenia nocnego
- instalacja gniazdek wtyczkowych
- instalacja telewizyjna
- instalacja telefoniczna
- instalacja radiofonii przewodowej
- instalacja pauzowa
- oświetlenie zewnętrzne
- instalacja zasilania komputerów
- instalacja przeciwporażeniowa
- linia kablowa n.n.

1.3.Podstawa opracowania

- zlecenie inwestora
- obowiązujące normy i przepisy

1.4.Dane energetyczne

Napięcie zasilania - 380/220V

Ochrona od porażen - szybkie wyłączenie

Moc zainstalowana - $P_i = 159,0\text{kW}$

Moc szczytowa - $P_s = 76,0\text{ kW}$ - szkoła

Moc szczytowa - $P_s = 16,5\text{ kW}$ - część mieszkalna

Pomiar energii elektrycznej - pośredni w tablicy TL

- bezpośredni dla cz. mieszkalnej w tab. TL1

1.5. Zasilanie i pomiar energii elektrycznej

Zasilanie rozdzielni głównej TG odbywać się będzie z istniejącego złącza kablowego zabudowanego na zewnętrznej ścianie budynku. Ze złącza wyprowadzić kabel do wyłącznika głównego WG, który wraz z odgromnikami zabudować obok złącza we wnęce. Od wyłącznika kabel prowadzić w rurze ochronnej p.t. do tablicy głównej TG w której zabudowany jest pomiar energii elektrycznej dla części mieszkalnej.

Od tablicy TG wyprowadzić wlv do poszczególnych rozdzielni.

Pomiar energii elektrycznej dla Szkoły znajduje się w tablicy TL, która zlokalizowana jest w pobliżu rozdzielni TG. Usytuowanie TL przedstawiono na rzucie przyziemia.

Tablicę licznikową wykonać jako dwuczęściową:

- płyta górna uchylna na zawiasach bocznych, na której zainstalowany jest licznik energii czynnej ze wskaźnikiem 15 min. mocy maksymalnej oraz licznik energii biernej
- płyta dolna przykręcona na stałe śrubami przystosowanymi do plombowania, na której instalowane będą:
  - a) pozioma listwa SKa
  - b) zabezpieczenie obwodów napięciowych przystosowanych do plombow.
  - c) układ lampkowy kontroli napięcia pomiarowego

Wszystkie elementy układu zasilania do przekładników prądowych włącznie, należy przystosować do plombowania.

Od rozdzielni głównej TG do tablicy licznikowej TL ułożyć przewody 6 x DY2,5 oraz 4 x DY1,5 w rurkach ochronnych RB. Schemat układu pomiarowego oraz tablicę licznikową TL przedstawiono na rysunkach.

1.6. Instalacja oświetlenia i gniazdek wtyczkowych

Instalacja obejmuje wypusty oświetleniowe oraz obwody gniazdek wtyczkowych.

Oświetlenie przyjęto ogólnie świetlówkowe. Typy opraw opisano na poszczególnych rzutach. Przewody układać pod tynkiem. W piwnicach, sanitariatach, wymiennikowni itp. stosować osprzęt szczelny p.t.

W sali gimnastycznej przyjęto oprawy metalohalogenowe 400W z dodatkowym źródłem halogenowym 150W. Źródło halogenowe włącza się natychmiast po pojawieniu się napięcia zasilania i świeci do chwili gdy główne źródło uzyska pełny strumień świetlny. Załączanie oświetlenia dla sali gimnastycznej dużej przewidziano z szafki TW.

Typy i przekroje przewodów oraz wielkości zabezpieczeń opisano na schematach ideowych.

Wyłączniki oświetlenia stosować na prąd 10A, a gniazdka wtyczkowe na 16A.

Gniazdka wtyczkowe instalować na wys. 0,9 m., za wyjątkiem pomieszczeń wilgotnych, w których instalować na wys. 1,4 m., natomiast łączniki instalować na wys. 1,45 m. nad podłogą.

Uwaga: ze względu na możliwą zmianę usytuowania mebli, szczegółową lokalizację gniazdek ustalić z użytkownikiem pomieszczenia w trakcie wykonawstwa. Wysokość gniazdek w pracowniach: chemicznej, fizycznej oraz informatyki ustalić również w trakcie wykonawstwa.

1.7. Instalacja siły

Instalacja siły obejmuje podłączenie istniejących wentylatorów i pomp. W budynku przewidziano również gniazdka siłowe. Wentylatory dla sali gimnastycznej załączane będą z szafki TW. Natomiast wentylator dla szatni sterowany będzie z portierni za pomocą przycisków. W obu przypadkach przewidziano lampki sygnalizacyjne, które sygnalizują o pracy wentylatorów.

Typy i przekroje przewodów oraz wielkości zabezpieczeń opisano na schematach ideowych.

1.8. Instalacja oświetlenia awaryjnego

Instalacja służy do oświetlenia ciągów komunikacyjnych w razie przerwy w dopływie prądu elektrycznego. Do oświetlenia awaryjnego zastosowano oprawy świetlówkowe, które wyposażone są w bezobsługowe akumulatory włączające automatycznie lampę w razie przerwy w dopływie prądu. Do opraw awaryjnych podłączyć dodatkowy przewód dla kontroli obecności napięcia, który wyprowadzić bezpośrednio z tablicy z ominięciem wyłączników.

1.9. Instalacja oświetlenia nocnego

Instalacja obejmuje wydzielone oprawy służące do oświetlenia ciągów komunikacyjnych.

Oświetlenie nocne sterowane jest zegarem astronomicznym lub ręcznie z tablicy TN, która zlokalizowana jest w rozdzielni TG. Zegar nie wymaga wyłącznika zmiernego, gdyż posiada tablicę wschodów i zachodów słońca. Istnieje również możliwość zaprogramowania przerwy nocnej.

Schemat instalacji przedstawiony jest na rysunku.

1.10. Przygotowanie do instalacji telewizyjnej

Instalację telewizyjną wykonać rurkami typu RB, do których wciągnąć drut stalowy ϕ 2 mm.

Urządzenia TV przewidziano w pomieszczeniu na 2 piętrze oraz w korytarzu klatki schodowej na 2 piętrze.

Należy przewidzieć dodatkowe rury dla telewizji kablowej oraz instalacji antenowej.

Niniejszy projekt nie obejmuje pełnej instalacji telewizyjnej oraz montażu masztu antenowego.

1.11. Instalacja telefoniczna

Z istniejącej puszkii telefonicznej wyprowadzić przewód YTKSY 10x2x0,5 w RB 20 do centrali telefonicznej, która zlokalizowana jest w sekretariacie.

Telefony przewidziano w części administracyjnej oraz gabinetach przy Pracowniach.

Przewody rozprowadzić typu YTKSY 3 x 2 x 0,5 w rurkach do każdego aparatu. Schemat instalacji przedstawiono na rysunku.

1.12. Instalacja radiofonii przewodowej

Uzgodniono, że radiowęzeł należy zamontować w gabinecie z-cy dyrektora. Będzie się on składał z urządzeń nadawczych oraz przełącznicy stref głośnikowych, która umożliwi manewrowanie i załączanie głośników, obwodów oraz całej instalacji.

Obwody radiofoniczne należy wykonać przewodem YDY 4 x 1. Przewody układać w tynku stosując osprzęt podtynkowy.

Głośniki w budynku instalować na wysokości ok. 2 m., na zewnątrz natomiast na wys. ok. 3,5 m.

Zastosowano trzy typy głośników:

A - głośnik radiowęzłowy KR 2-20 (5W-2,5 W)

B - głośnik radiowęzłowy w sali gimnastycznej KR 2-40 (20W)

C - głośnik radiowęzłowy zewnętrzny KG 50 (50 W)

Schemat ideowy i rozprowadzenie przewodów przedstawiono na rysunkach

1.13. Instalacja pauzowa

W pomieszczeniu Portierni Szkoły zlokalizowany jest istniejący zegar programujący. Od zegara, zgodnie ze schematem rozprowadzić instalację pauzową stosując przewód YDY 3 x 1,5 p.t. oraz dzwonki na 220V.

1.14. Oświetlenie zewnętrzne

Ze względu na to, że na budynku Szkoły istnieje oświetlenie zewnętrzne, w projekcie ujęto wymianę opraw oświetleniowych oraz zabudowę nowych wraz z zasilaniem.

Sterowanie oświetleniem zewnętrznym, podobnie jak oświetleniem nocnym odbywać się będzie z tablicy TN za pomocą zegara astronomicznego.

1.15. Instalacja dla kotłowni oraz wymiennikowni

Instalacja elektryczna technologiczna w kotłowni oraz wymiennikowni jest istniejąca. Przewidziano zasilanie rozdzielni RW oraz sterownika SK.

Dodatkowo należy wykonać zasilanie pompy P1 poprzez wyłącznik M250 oraz pompy P2 sterowanej zegarem lub ręcznie.

1.16. Ochrona przeciwprzepięciowa

Przez zastosowanie dwóch stopni ochrony, odgromnika i ochronnika stworzono strefową koncepcję ochrony odgromowej i przeciwprzepięciowej odpowiednią zwłaszcza dla ochrony szczególnie wrażliwych urządzeń elektrycznych.

Uziemienie odgromników oraz ochronników i przewodu PE następuje poprzez zaciski montażowe, do których podłączono główny przewód uziemiający.

- Odgromniki zabudować przy złączu kablowym, ochronniki natomiast w tablicy TG.

1.17. Ochrona przed porażeniem

Zastosowano środek ochrony za pomocą samoczynnego wyłączenia zasilania tzn. połączenia wyrównawcze, wyłączniki różnicowo-prądowe oraz wyłączniki instalacyjne.

Dostępne przewodzące elementy instalacji należy łączyć z ziemią za pomocą przewodu ochronnego PE, który nie może przechodzić przez wyłącznik różnicowo-prądowy.

Przewód neutralny N w chronionej instalacji nie może mieć uszkodzonej izolacji lub jakiegokolwiek połączenia z ziemią.

Dla całego budynku dobrano wyłączniki różnicowo-prądowe o prądzie wyzwalającym 30 mA. Przez zastosowanie wyłączników ochronnych osiągnięto dodatkowe zabezpieczenie przed przypadkowym bezpośrednim dotknięciem nieziemionego elementu znajdującego się pod napięciem.

W budynku ułożyć szynę wyrównawczą Fe/Zn 30x4 do której podłączyć metalowe urządzenia i rurociagi. Szynę wyrównawczą w kilku miejscach podłączyć do uziomu.

W pomieszczeniach łazienek należy wykonać lokalne połączenia wyrównawcze łączące wszystkie części przewodzące obce, znajdujące się w strefach 1,2,3 ze sobą oraz z przewodami ochronnymi. Połączenia wykonać przewodem DY 2,5 mm² w rurce RB18. Metalowe wanny oraz zlewozmywaki powinny posiadać fabryczne zaciski.

Dodatkowo należy uziemić centralę telefoniczną oraz serwery przewodem LY 35. Oporność uziemienia $R < 1 \text{ om}$.

Instalacje wykonać zgodnie z obowiązującą normą PN-IEC 60364-4-41, PN-IEC 60364-5-54.

1.18. Linia kablowa n.n.

Z rozdzielni T2.0 należy zasilić budynek gospodarczy kablem YKY 5 x 6. Kabel układać w ziemi na głębokości 0,7m w warstwie piasku 2 x 10 cm, przykryć 15 cm warstwą gruntu oraz ułożyć folię z tworzywa sztucznego koloru niebieskiego.

Na skrzyżowaniach kabla z urządzeniami podziemnymi oraz przy przejściach przez drogi, kabel układać w rurach ochronnych.

Roboty wykonać zgodnie z normą PN 76/E-05125.

1.19. Uwagi końcowe

Całość robót wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami (PN-IEC 60364-6-61).

Dla budynku przewidziany jest główny wyłącznik prądu (przycisk wyłączający p.poż.), który zabudować przy wejściu głównym.

Przewody, kable, osprzęt oraz aparaty elektryczne powinny posiadać atesty oraz certyfikaty zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów nr 53 z dnia 09.11.1999 r. (Dz. U. nr 5 z 2000 r.).

Instalację na podłożu drewnianym wykonać w rurkach RB z osprzętem szczelnym na podkładkach z blachy.

Oprawy świetlówkowe stosować z kompensacją mocy biernej.

Typy opraw, aparatów oraz wszelkiego rodzaju urządzeń elektrycznych podano jako przykładowe.

W przypadku zmiany funkcji gabinetu na pracownię komputerową, należy pomieszczenie doświetlić do $E_m = 500 \text{ lx}$.